

Tüdő vagy pacal

Bizony még Krúdy Gyulával is megtörtént, hogy amúgy igazán szép írásában csúnya, legalábbis csúnyának tűnő hiba maradt. Szép példa erre a Böske avagy a szerkesztőség pesztonkája című novella.

Pedig ez is épp oly gondosan indul, mint a többi, a gyomorbeteg Szortiment hitelapszerkesztő kalandos – s mint kiderül: utolsó – napjának leírása most is példamutató alapossággal történik, a papucsba bújástól, a kicsiny szoba leírásán, a reggeli vendéglökeresgélésen, a szokott ritusok, kalaplevétel, esernyő-fellógatás megrajzolásán át, a borfiú „Majd ha ettem!” vakkantással való – legalább tiz más novellában és a legendás filmben is szereplő – elhesentéséig minden hibátlan itt is. De aztán jön a kerületi kéményseprő, aki szalontüdöt evett, két gombóccal, dupla porció citrommal, pecsenyészirral leöntve. És belép Mózsel úr, a főpincér, aki a kéményseprőt leső Szortimentnek pacalt ajánl, mondván, hogy ő is azt evett, és a másik asztalnál a kéményseprő is azt eszik, és a szerkesztő átpislant, és látja, hogy a kéményseprő „éppen ebben a percben törölgette ki a pacalos-tálkát” és erre így szól a Szortiment: „Hát nem bánom együnk tüdőt!”

Na most mi van? Tüdő vagy pacal? Nagyon nem mindegy.

Teljesen mindegy.

Pontosabban: éppen így jó. Így jó: rosszul. Így az igazi. Így van benne minden. Így illik a megfáradt és halálos beteg hírlapba íróhoz, aki ezt a munkáját már mindennel békülten és mindenbe beletörődve körmölte a London vagy a Kéhly megszokott, sötét zugában, írt gépiesen, írta az ő tucatszor már megénekelt fagyos töltött káposztáit, lángvörös kispörköltjeit, savanykás tüdőit, zaftos pacaljait, és persze mindenekelőtt önmagát, de igazánból már nem érdekelte semmi sem, se káposzta, se kispörkölt, se tüdő, se pacal, nem érdekelte már önnön maga sem, őt már egy titokzatos, sejtelmes, varázsos és végtelenül nyugodalmas világ érdekelte csak.

És, hogy meglegyen tiz flekk az anyag, mert csak akkor kapott érte hatvanat.

Bächer Iván